

VALSTYBINĖ SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBA
PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

VALSTYBĖS ĮMONĖ VALSTYBĖS ŽEMĖS FONDAS
KRAŠTOVARKOS IR TERITORIJŲ PLANAVIMO SKYRIUS

VALSTYBINIŲ PARKŲ KRAŠTOVAIZDŽIO STRUKTŪROS SCHEMŲ PARENGIMAS

**II ETAPAS.
I GRUPĖS VP KRAŠTOVAIZDŽIO STRUKTŪROS SCHEMŲ IR APRAŠŲ
PARENGIMAS**

VILNIUS
2018

OBJEKTAS:

**I GRUPĖS VP KRAŠTOVAIZDŽIO STRUKTŪROS SCHEMŲ IR APRAŠŲ
PARENGIMAS**

UŽSAKOVAS:

**VALSTYBINĖ SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBA
PRIE APLINKOS MINISTERIJOS**

TURINYS:

**Labanoro regioninio parko kraštovaizdžio struktūros
aprašas**

	VALSTYBĖS ĮMONĖ VALSTYBĖS ŽEMĖS FONDAS KRAŠTOTVARKOS IR TERITORIJŲ PLANAVIMO SKYRIUS tel.8-(5)-261 88 56; tel./faksas 8-(5)-262 16 72	 Užsakovas: Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos
PAREIGOS	PAVARDĖ	Sutartis Nr. F4-2017-155 Data 2017-09-19
Skyriaus vadovė	Aušra Kitovienė	II ETAPAS. I GRUPĖS VP KRAŠTOVAIZDŽIO STRUKTŪROS SCHEMOS Data 2018-04-29
Mokslinis vadovas	Prof. habil. dr. Paulius Kavaliauskas	
Projektų vadovas	Nerijus Misiūnas	
Vyr. specialistai	Nedmantas Kavaliauskas Gerda Kriaučiūnė Vida Bujauskienė Birutė Mizarienė	

DARBO TURINYS

<i>Įvadas</i>	Psl. 4
I. Situacinė Labanoro RP kraštovaizdžio charakteristika	4
II. Labanoro RP kraštovaizdžio morfologinė struktūra	5
III. Kraštovaizdžio vizualinės struktūros ypatumai	12
IV. Labanoro RP kraštovaizdžio apylinkių kompleksinė vertė	14
<i>Priedas</i>	20
<u>Kraštovaizdžio apylinkių kompleksinio vertybinio vertinimo lentelės</u>	

LABANORO REGIONINIO PARKO KRAŠTOVAIZDŽIO STRUKTŪROS APRAŠAS

Ivadas

Labanoro regioninio parko (toliau – RP), turinčio 55,3 tūkst. ha plotą ir esančio Švenčionių (58%), Molėtų (37%) ir Utenos (5%) rajonų savivaldybių teritorijose, kraštovaizdžio įvairovę sukuria dviems skirtingiems morfologiniams Lietuvos kraštovaizdžio ruožams, dviems kraštovaizdžio sritims ir 3 kraštovaizdžio rajonams priklausantys:

- a) miškingų rininio tipo ežerynų (dubaklonių sistemų),
- b) miškingų nedidelių ežerų grupių,
- c) agrarinių ežerynų,
- d) miškingų ežeruočių pelkinių duburių,
- e) negilių miškingų terasinių slėnių,
- f) miškingų fluvio-glacialinių senslėnių,
- g) miškingų banguotų fluvio-glacialinių pakilumų,
- h) miškingų banguotų fluvio-glacialinių lygumų,
- i) miškingų fluvio-glacialinių kalvynų,
- j) miškingų moreninių kalvynų ir gūbrių,
- k) agrarinių moreninių kalvynų,
- l) miškingų pelkėtų duburių

ir kiti kraštovaizdžio tipai.

Tai vienas didžiausių sudėtingą kraštovaizdžio struktūrą turinčių Lietuvos valstybinių parkų, kartu pasižymintis ir gamtos ir kultūros paveldo objektų gausa bei ypač dideliu rekreaciniu turistiniu ir etnokultūriniu potencialu.

Labanoro RP kraštovaizdžio struktūros Aprašas agreguotas į 4 informacinius skyrius. Papildomame Priede patalpinta detalizuota jo kraštovaizdžio apylinkių kompleksinio vertinimo medžiaga.

I. Situacinė Labanoro RP kraštovaizdžio charakteristika

PRIKLAUSO	Baltijos aukštumų ruožo Aukštaičių aukštumos srities Rytų Aukštaičių miškingų ežerynų (E-XI-28) ir Pietų Pabaltijo žemumų ruožo Neries vidurupio žemumos srities Neries-Žeimenos santakos miškingų lygumų (F-XV-40) kraštovaizdžio rajonams. Didžioji RP teritorijos dalis priklauso pirmajam rajonui, antrasis užima tik pietrytinius šio RP pakraščius.
RIBOJASI	RP šiaurėje, vakaruose ir pietuose ribojasi su tos pačios morfologinės kraštovaizdžio srities Vidurio Aukštaičių mažai miškingo agrarinio kalvyno (E-XI-27) kraštovaizdžio rajonu, o rytuose priartėja prie Šiaurės Baltarusijos aukštumų ruožo Šiaurės Našios (Švenčionių) srities Švenčionių pietvakarinės miškingos agrarinės pakilumos (G-XVII-44) kraštovaizdžio rajono.
FORMUOJA	Sudaro pereinamąją fluvio-glacialinių darinių zoną tarp Baltijos aukštumų ruožo kalvynų ir Šiaurės Našios (Švenčionių) aukštumų ruožo kalvynų.

II. Labanoro RP kraštovaizdžio morfologinė struktūra

Labanoro RP kraštovaizdžio, atstovaujancio dviejų kraštovaizdžio sričių sandūroje esančią Šventosios - Žeimenos takoskyros ekosistemą ir vieną didžiausių Lietuvoje ežerotąją Labanoro girią, morfologinė struktūra buvo analizuojama pagal Projekto Metodikoje nurodytą pagrindinę (pirmąją) programą, apimančią struktūros tyrimą iki kraštovaizdžio apylinkių lygmens. Šio tyrimo rezultata – struktūros teritorinę diferenciaciją – atspindi atskiras Labanoro RP kraštovaizdžio struktūros brėžinys M 1:30 000, kuriame parodytos išskirtos kraštovaizdžio apylinkės ir RP dalinančios arba lokalizuojančios kraštovaizdžio morfologinių rajonų ribos.

Labanoro RP kraštovaizdžio, pamatą ir pagrindinius orografinius bruožus suformavo paskutinis ledynas prieš 14-16 tūkst. metų. Nuledėjimo metu vyko intensyvūs ledo tirpimo procesai, plūdo gausūs fluvio-glacialiniai srautai, kurie teritorijos moreninių pamatą užklojo smėlingų-žvyringų nuosėdų danga, sukurdami didžiuosius banguotus Labanoro girios smėlynus ir suformuodami šių teritorijų kraštovaizdžio identitetą papildžiusias persipynusias ežeringų dubaklonių (rinų) sistemas, senklonius bei kauburiuotas zandrines terasas. Tačiau vakarinėje RP dalyje yra išlikę smėliais nepadengti moreniniai gūbriai ir kalvos bei priemolinguose moreniniuose duburiuose susiformavęs Ilmedo-Stirnių ežerynas.

Dabartiniu metu kraštovaizdžio teritorinę morfologinę struktūrą Labanoro RP sudaro šie žemiausio rajoninio-regioninio lygmens vienetai – morfologinės kraštovaizdžio apylinkės:

Rytų Aukštaičių miškingųjų ežerynų kraštovaizdžio rajone /E-XI-28/

1 lentelė

Numeris ir spalva brėžinyje	Kraštovaizdžio apylinkių pavadinimai ir apibūdinimai (pagal apibendrintus morfologinius požymius)	Kraštovaizdžio apylinkių tipologiniai kodai
1	Galuonio (santykinai natūralaus pobūdžio su saugomais objektais stambaus lėkštašlaičio ir nedidelių pelkinių ežerų duburių, mišraus tipo pelkių bei mažų upelių slėnių kraštovaizdis)	K^{S1} (E2-E8-H4-S7)
2	Aiseto (santykinai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio su saugomais objektais ilgiausio Lietuvoje stačiašlaičio rininės kilmės ežero bei pavienių mažų ežerų, esančių smėlingoje banguotoje pakilumoje bei zandrinėje lygumoje, kraštovaizdis)	K^{S1-2} (E1-E4-B1-L2)
3	*Panatryčio (mažai sukultūrinto smėlingo fluvio-glacialinio kalvyno kraštovaizdis)	K₁(F1)
4	*Vyžintos ir mažai sukultūrinto pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos bei lygumos su mažais upeliais ir žemapelkynais kraštovaizdis)	K₁₋₂ (B1-L1-S7-H3)
5	Obelynės (santykinai natūralaus pobūdžio su saugomais objektais ežeryno, esančio smėlingame kalvyne su mišraus tipo pelkėmis, kraštovaizdis)	K^{S1} (E3-F1-H4)
6	Ilmedo (mažai sukultūrinto ir sukultūrinto pobūdžio ežeryno, esančio priemolinguose moreniniame kalvyne, kraštovaizdis)	K₂₋₃ (E3-G1)

7	Kulionių (santykinai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio su saugomais objektais ežeryno, esančio smėlingame fliuvioglacialiniame kalvyne, kraštovaizdis)	K^S₁₋₂ (E3-F1)
8	Vadokšno (mažai sukultūrinto pobūdžio su saugomais objektais smėlingos pakilumos bei kalvyno, turinčių didelių mišraus tipo pelkynų ir pelkinių ežerų, kraštovaizdis)	K^S₁ (B1-F1-H4-E8)
9	*Repeikiškių (santykinai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos bei zandrinės kauburiuotos lygumos kraštovaizdis)	K₁₋₂ (B1-L2)
10	Paalnės (santykinai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos bei kauburiuotos lygumos kraštovaizdis)	K₁₋₂ (B1-L2)
11	Pagaigalės (santykinai natūralaus pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos su pelkėta fliuvioglacialine protaka bei mišraus tipo pelkėmis kraštovaizdis)	K₁ (B1-S5-H4)
12	*Paalsuodės (santykinai natūralaus ir sukultūrinto pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos su mišriais pelkynais bei pelkiniais ežerais kraštovaizdis)	K₁₋₃ (B1-H4-E8)
13	Kiauneliškio (L) (santykinai natūralaus pobūdžio su saugomais objektais smėlingos banguotos pakilumos su aukštapelkynais ir mišraus tipo pelkynais bei nedideliais pelkiniais ežerais kraštovaizdis)	K^S₁ (B1-H1-H4-E8)
14	Pažemio (santykinai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio ežeryno, esančio smėlingoje banguotoje pakilumoje su mišraus tipo pelkėmis, kraštovaizdis)	K₁₋₂ (E3-B1-H4)
15	Labanoro (santykinai natūralaus ir mažai urbanizuoto pobūdžio su saugomais objektais smėlingo užpelkėjusio senslėnio su meandruojančiu mažu upeliu bei nedideliu durpynu kraštovaizdis)	K^S₁₋₄ (S5-S7-H4-H6)
16	Paibutiškio (santykinai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos su lėkštašlaičiu ežeru ir mišraus tipo pelkėmis kraštovaizdis)	K₁₋₂ (B1-E2-H4)
17	Kanio (mažai sukultūrinto pobūdžio su saugomais objektais aukštapelkynų ir mišraus tipo pelkių bei pelkinių ežerų, esančių smėlingoje banguotoje pakilumoje, kraštovaizdis)	K^S₁ (H1-H4-B1-E8)
18	Peršokšnų (santykinai natūralaus pobūdžio su saugomais objektais ežeryno, esančio smėlingame fliuvioglacialiniame kalvyne su mišraus tipo pelkėmis, kraštovaizdis)	K^S₁ (E3-F1-H4)
19	Žičkų (santykinai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos bei kauburiuotos lygumos su fliuvioglacialinėmis protakomis, mažų ežerų grupėmis bei mišraus tipo pelkėmis, kraštovaizdis)	K₁₋₂(B1-L2-S5-E4-H4)

20	Stirnių (R) (santykinai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio su saugomais objektais stambaus lėkštašlaičio ežero ir pelkinių ežerų, esančių smėlingoje banguotoje pakilumoje su mišraus tipo pelkėmis bei mažo upelio senslėniu, kraštovaizdis)	K^S₁₋₂ (E2-E8-B1-H4-S5)
21	Stirnių (V) (sukultūrinto pobūdžio stambaus lėkštašlaičio ežero, esančio priemolingame moreniniame kalvyne su mišraus tipo pelkėmis, kraštovaizdis)	K₃ (E2-G1-H4)
22	Lakajų (santykinai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio su saugomais objektais stambių stačiašlaičių ir lėkštašlaičių pelkėtų ežerų ežeryno, esančio smėlingoje banguotoje pakilumoje su smėlingu fluvio-glacialiniu gūbriu bei mišraus tipo pelkynais, kraštovaizdis)	K^S₁₋₂ (E3-B1-F2-H4)
23	*Siesarties (santykinai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio su saugomais objektais stambių stačiašlaičių ežerų ežeryno, esančio smėlingoje banguotoje pakilumoje su mišraus tipo pelkėmis, kraštovaizdis)	K^S₁₋₂ (E3-B1-H4)
24	Joniškės (santykinai natūralaus pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos ir kauburiuotos lygumos su smulkiomis fluvio-glacialinėmis protakomis kraštovaizdis)	K₁ (B1-L2-S5)
25	Žiežulinio (santykinai natūralaus pobūdžio mažų ežerų grupės, sudarančios fragmentuotą smėlingą dubaklonį, kraštovaizdis)	K₁ (E4-S5)
26	Tarpežerio (santykinai natūralaus pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos kraštovaizdis)	K₁ (B1)
27	Pasiaurių (santykinai natūralaus pobūdžio ežeryno su giliu eroziniu slėniuku, esančio smėlingoje banguotoje pakilumoje, kraštovaizdis)	K₁ (E3-B1-R6)
28	Peršokšnos (santykinai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio su saugomais objektais fluvio-glacialinio senslėnio su meandruojančiu upeliu bei žemapelkėmis kraštovaizdis)	K^S₁₋₂ (S5-H3)
29	Paperšokšnio (santykinai natūralaus pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos kraštovaizdis)	K₁ (B1)
30	Girutiškio (santykinai natūralaus pobūdžio su saugomais objektais didelių aukštapelkynų ir pereinamojo tipo pelkių su pelkiniais ežerais kraštovaizdis)	K^S₁ (H1-H2-H5-E8)
31	Antaliedės (santykinai natūralaus pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos su nedideliais ežerais, mažų upelių slėniais ir mišraus tipo pelkėmis kraštovaizdis)	K^S₁ (B1-E4-S7-H4)
32	*Kiaunos (mažai sukultūrinto pobūdžio saugomo terasinio slėnio, esančio smėlingoje lygumoje su nedideliais ežerais ir žemapelkėmis, kraštovaizdis)	K^S₂ (S1-L1-E4-H3)

33	Lakajos (santykinai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio su saugomais objektais fluvialinės protakos su nedideliais ežerais ir žemapelkėmis kraštovaizdis)	K^S₁₋₂ (S4-E4-H3)
34	Baranavos (santykinai natūralaus pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos bei fluvioglacialinio kalvyno su eroziniais slėniukais kraštovaizdis)	K₁ (B1-F1-R6)
35	*Maldžiūnų (santykinai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio su saugomais objektais mažų ežerų grupės, sudarančios fragmentuotą smėlingą dubaklonį su mišraus tipo pelkėmis, kraštovaizdis)	K^S₁₋₂ (E4-S5-H4)
36	Apkartų (santykinai natūralaus ir sukultūrinto pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos su žemapelkėmis kraštovaizdis)	K₁₋₃ (B1-H3)
37	Palakajos (santykinai natūralaus pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos su mišraus tipo pelkynais, pelkiniais ežerais ir eroziniais slėniukais kraštovaizdis)	K₁ (B1-H4-E8-R6)
38	Salduškio (santykinai natūralaus pobūdžio mažų ežerų grupės, sudarančios fragmentuotą smėlingą dubaklonį su žemapelkėmis, kraštovaizdis)	K₁ (E4-S5-H3)
VISO: 38 kraštovaizdžio apylinkės (* žvaigždute nurodytos 7 kraštovaizdžio apylinkės į RP patenka tik dalimi)		

Neries-Žeimenos miškingos lygumos kraštovaizdžio rajone /F-XV-40/

2 lentelė

Numeris ir spalva brėžinyje	Kraštovaizdžio apylinkių pavadinimai (pagal apibendrintus morfologinius požymius)	Kraštovaizdžio apylinkių tipologiniai kodai
39	*Žeimenos aukštupio (mažai sukultūrinto pobūdžio terasinio slėnio, esančio smėlingoje banguotoje lygumoje su nedideliais ežerais, kraštovaizdis)	K₂ (S1-L1-E4)
40	Siaurio (santykinai natūralaus pobūdžio smėlingos banguotos lygumos su nedideliais ežerais ir mišraus tipo pelkėmis kraštovaizdis)	K₁ (L1-E4-H4)
41	Kampuolio (santykinai natūralaus pobūdžio smėlingo fluvioglacialinio kalvyno su nedideliais ežerais ir giliu eroziniu slėniuku kraštovaizdis)	K₁ (F1-E4-R6)
42	Sneginio (santykinai natūralaus pobūdžio smėlingos banguotos lygumos su mišraus tipo pelkėmis ir nedideliais pelkiniais ežerais kraštovaizdis)	K₁ (L1-H4-E8)

43	Lakajos santakų (santykinai natūralaus pobūdžio senvagiųotų fluvialinių protakų santakos, esančios smėlingoje banguotoje lygumoje su mišraus tipo pelkėmis, kraštovaizdis)	K₁ (S3-S4-L1-H4)
44	*Kuliakampio (santykinai natūralaus pobūdžio su saugomais objektais smėlingos banguotos lygumos su mišraus tipo pelkėmis ir nedidelių ežerų grupe kraštovaizdis)	K^S₁ (L1-H4-E4-R6)
45	*Žeimenos (santykinai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio meandruojančios vidutinės upės, tekančios fluvio-glacialiniu senslėniu, kraštovaizdis)	K^S₁₋₄ (S3-S5)
VISO: 7 kraštovaizdžio apylinkės (* žvaigždute nurodytos 3 kraštovaizdžio vietovės į RP patenka tik dalimi)		

Kraštovaizdžio apylinkių sukultūrinimo pobūdis buvo apibūdinamas tokiu būdu:

K₁ – natūralaus arba santykinai natūralaus pobūdžio kraštovaizdis - miškai-pelkės ir vandenys sudaro 80-100% kraštovaizdžio apylinkės ploto (41 RP apylinkė ar jų dalis);

K₂ – mažai sukultūrinto pobūdžio kraštovaizdis - miškai-pelkės ir vandenys sudaro 30-80% kraštovaizdžio apylinkės ploto (16 RP apylinkių ar jų dalių);

K₃ – sukultūrinto pobūdžio kraštovaizdis - miškai-pelkės ir vandenys sudaro iki 30% kraštovaizdžio apylinkės ploto (4 RP apylinkės ar jų dalys);

K₄ – mažai urbanizuoto pobūdžio kraštovaizdis – užstatytos teritorijos sudaro iki 30% kraštovaizdžio apylinkės ploto (2 RP apylinkės ar jų dalys);

K₅ – urbanizuoto pobūdžio kraštovaizdis – užstatytos teritorijos sudaro virš 80% kraštovaizdžio apylinkės ploto (tokių apylinkių RP neturi);

K^S – kraštovaizdis su gausiais saugomais/saugotinais objektais (19 RP apylinkių).

Būdinga, kad santykinai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio kraštovaizdžio apylinkės sudaro net 87% visų apylinkių, o pasižyminčios saugomų arba saugotinių objektų gausa - 42%. Suprantama, kad RP atveju tai natūralūs, jo specifika atspindintys skaičiai. Bendras identifikuotų skirtingų sukultūrinimo kategorijų vienetų skaičius Labanoro RP siekia 63.

Projekte kraštovaizdžio morfologinius bruožus apibendrinanti kartoschema (M 1:30 000) ir aukščiau išskirtų kraštovaizdžio teritorinių vienetų suvestinės lentelės (1-2 lentelės) parodo, kad Labanoro RP sutinkamas 8 tipologinių grupių (E – ežeruotasis, B – smėlingų pakilumų, P – pelkynų, S - slėnių ir paslėnio, L - žemyninių lygumų, F – smėlingų kalvynų, G - priemolingų kalvynų ir R - erozinis) kraštovaizdis. Labiausiai paplitęs yra pirmųjų 4 grupių kraštovaizdis (atitinkamai 34-35-22-20 indikacijų kraštovaizdžio apylinkių koduose), vidutiniškai paplitęs penktosios ir šeštosios grupės kraštovaizdis (atitinkamai 13-8 indikacijos) ir tik 7 indikacijos atstovauja septintąją ir aštuntąją grupes. Bendras identifikuotų gamtinių vienetų skaičius Labanoro RP siekia 138.

Žvelgiant detaliau, Labanoro RP kraštovaizdžio morfologinę struktūrą sudaro jau minėtoms tipologinėms grupėms priskiriami net 33 indikaciniai kraštovaizdžio tipai, daugiausia jų (po 5 rūšis) priklauso ežeruotojo, slėninio ir pelkinio kraštovaizdžio tipologinėms grupėms. Kitoms tenka tik po 1 ar 2 rūšis.

Labanoro RP kraštovaizdžio įvairovės vertinimo rodikliai

Kraštovaizdžio įvairovės teritorinę diferenciaciją kiekybiškai apibendrina tokia galimų jos rodiklių sistema:

I. *Įvairovės teritorinio diferenciacavimo rodikliai (kraštovaizdžio apylinkių lygmuo):*

- 1) K^{rb}_a (bendrosios regioninės įvairovės rodiklis) = Na (apylinkių skaičius) = **45**;
- 2) K^{rs}_a (santykinės regioninės įvairovės rodiklis) = Na (apylinkių skaičius)/S (RP plotas tūkst. ha) = 45/55,3 = **0,81**;

III. Įvairovės tipologinio diferenciacijavimo rodikliai:

- 3) K^{b}_{tg} (bendrosios tipologinės grupinės įvairovės rodiklis) = Ng (tipologinių grupių skaičius) = **8**;
- 4) K^{s}_{tg} (santykinės tipologinės grupinės įvairovės rodiklis) = Ng (tipologinių grupių skaičius)/S = 8/55,3 = **0,15**;
- 5) K^{b}_{tr} (bendrosios tipologinės rūšinės įvairovės rodiklis) = Nr (tipologinių rūšių skaičius) = **23**;
- 6) K^{s}_{tr} (santykinės tipologinės rūšinės įvairovės rodiklis) = Nr (tipologinių rūšių skaičius)/S = 23/55,3 = **0,42**;
- 7) K^{b}_i (integruotas bendrosios tipologinės įvairovės rodiklis) = 0,6Ng + 0,4Nr = 4,8 + 9,2 = **14,0**;
- 8) K^{s}_i (integruotas santykinės tipologinės įvairovės rodiklis) = (0,6Ng + 0,4Nr)/S = 14,0/55,3 = **0,25**;

IV. Kraštovaizdžio įvairovės atraminiai indeksai (kraštovaizdžio apylinkių lygmuo):

- 11) **GDI** (gamtinės diferenciacijos indeksas) = Mg (identifikuotų gamtinių vienetų skaičius)/S = **2,49**;
- 12) **SDI** (sukultūrinimo diferenciacijos indeksas) Ms (identifikuotų sukultūrinimo vienetų skaičius)/S = **1,14**;
- 13) **BDI** (bendras suminės diferenciacijos indeksas) = GDI + SDI = 2,19 + 0,85 = **3,63**;

Apibendrinus Projekto I-e etape nagrinėtų 11 VP kraštovaizdžio struktūros analizės kraštovaizdžio apylinkių lygmenyje rezultatus pagal gautas reikšmes buvo rekomenduotos šios preliminarios panaudotų kraštovaizdžio įvairovės rodiklių bei indeksų santykinės vertės kokybinės kategorijos (*vidutinė* ≤ *didelė* < *išskirtinė*):

Įvairovės teritorinio diferenciacijavimo rodikliai (kraštovaizdžio apylinkių lygmuo):

K^{rb}_a (bendrosios regioninės įvairovės rodiklis) ≤20-30<;

K^{rs}_a (santykinės regioninės įvairovės rodiklis) ≤1-2<;

Įvairovės tipologinio diferenciacijavimo rodikliai (kraštovaizdžio apylinkių lygmuo):

K^{b}_{tg} (bendrosios tipologinės grupinės įvairovės rodiklis) ≤5-10<;

K^{s}_{tg} (santykinės tipologinės grupinės įvairovės rodiklis) ≤0,5-1,0<;

K^{b}_{tr} (bendrosios tipologinės rūšinės įvairovės rodiklis) ≤10-20<;

K^{s}_{tr} (santykinės tipologinės rūšinės įvairovės rodiklis) ≤0,5-1,0<;

K^{b}_i (kompleksinis bendrosios tipologinės įvairovės rodiklis) ≤10-15<;

K^{s}_i (kompleksinis santykinės tipologinės įvairovės rodiklis) ≤0,5-1,0>;

Kraštovaizdžio įvairovės atraminiai indeksai (kraštovaizdžio apylinkių lygmuo):

GDI (gamtinės diferenciacijos indeksas) ≤2-3<;

SDI (sukultūrinimo diferenciacijos indeksas) ≤2-3<;

BDI (bendras suminės diferenciacijos indeksas) ≤4-6<;

Labanoro RP pagal **GDI** priklauso didelės, pagal **SDI** – vidutinės ir pagal **BDI** – vidutinės kraštovaizdžio struktūros įvairovės kategorijoms. Pagal bendrąją regioninę bei bendrąją tipologinę rūšinę kraštovaizdžio įvairovę (K^{rb}_a , K^{b}_{tr}) jam priskiriama net išskirtinės vertės kategorija, ką neabejotinai lemia pats RP dydis. Tuo metu pagal kitus nustatytus santykinės įvairovės rodiklius jam tenka tik didelės (K^{b}_{tg} , K^{b}_i) ar net vidutinės vertės (K^{rs}_a , K^{s}_{tg} ; K^{s}_{tr} ; K^{s}_i) kategorijos.

Pažymėtina, kad pabrauktus santykinės įvairovės rodiklius, kaip teikiančius galimybę palyginti įvairių parkų kraštovaizdžio įvairovės laipsnį, tenka laikyti kiek svarbesniais už absoliutinį įvairovės laipsnį rodančius bendrosios įvairovės rodiklius, kadangi pastarieji yra priklausomi ir nuo konkretaus parko dydžio.

Būdinga, kad apskaičiuotų Labanoro RP rodiklių reikšmės parodo, jog kraštovaizdžio teritorinė įvairovė jame ženkliai didesnė už tipologinę įvairovę arba atskirų kraštovaizdžio tipų ar jo rūšių paplitimą) – pagal analogiškus rodiklius net iki 4-5 kartų. Tą apsprendžia tai, kad skirtingų kraštovaizdžio gamtinių tipų ir rūšių teritorinė kaita yra mažiau kaiti nei morfometrinių ypatumų ir bendrojo pobūdžio skirtumų nulemta jo morfologinės struktūros mozaika.

Duoti konkretesnį ir platesnį Labanoro RP kraštovaizdžio morfologinės įvairovės įvertinimą bus galima tik turint visų šalies VP analogiško tyrimo duomenis.

III. Kraštovaizdžio vizualinės struktūros ypatumai

Labanoro RP vizualinė struktūra regioniniu aspektu pagal Nacionalinį kraštovaizdžio tvarkymo planą priklauso 3 pamatiniams vizualinės struktūros tipams:

- **V2H2** – vidutinio raiškumo vertikalios ir raiškios horizontalios sąskaidos atvirų ir pusiau atvirų erdvių kraštovaizdis (RP rytinės ir centrinės dalių ežerynų (Aiseto-Lakajų-Peršokšnių zonose kraštovaizdžio apylinkės);
- **V2H0** - vidutinio raiškumo vertikalios ir neraiškios horizontalios sąskaidos pusiau uždarų ir uždarų erdvių kraštovaizdis (Kanio-Pagaigalės-Paalsuodės-Kiauneliškio juostos kraštovaizdžio apylinkės);
- **V1H0** – silpnos vertikalios sąskaidos įvairaus pražvelgiamumo erdvių kraštovaizdis (vakarinės ir pietinės Labanoro girios dalių kraštovaizdžio apylinkės (Lakajos-Maldžiūnų-Kuliakampio- Januliškio-Girutiškio-Antaliedės zonose).

Pirmasis iš aukščiau išvardintų vizualinės struktūros tipų priskiriamas didelio vizualinio struktūrinio potencialo teritorijoms, antrasis ir trečiasis – vidutinio vizualinio struktūrinio potencialo teritorijoms.

Suprantama, kad nustatytas kartografinis VP brėžinių mastelis bei konkrečios grafines galimybes apsprendė sąlygas taikyti supaprastintą kraštovaizdžio vizualinės struktūros analizę, akcentuojant tik esminius pagrindinius Labanoro RP kraštovaizdžio vizualinės struktūros ypatumus.

Svarbiausia užduotimi tokio tipo analizėje tapo pagrindinių *vizualinės orientacijos ašių fiksavimas*. Paprastai šias ašis formuoja gamtinės neigiamos ir teigiamos formos bei jų grandinės ar juostos. Labanoro RP ypač svarbias ašis sudaro stambių ir vidutinių ežerų grandinės - dubakloniai, pirmiausiai – Aiseto, Siesarties-Lakajų-Rašių-Peršokšnių-Ilgio-Indrajų-Terpežio, Virintų-Zelvos-Balčio, Malkesto- Ilmedo-Stirnių, Maldžiūnų ir Siaurių. Kaip turinčius mažesnę įtaką vizualinės struktūros formavimui teko žymėti ir stambesniųjų RP upių bei upelių (Lakajos, Dumblių ir Peršokšnos) klonius, slėniukus ar vagas. Atskirą vizualinį koridorių formuoja prie jo PR pakraščio prisišliejęs Žeimenos senslėnis.

Ne mažesnę vaidmenį vizualinėje kraštovaizdžio struktūroje atlieka stambių išstėtų gamtinių teigiamų formų (kalvagūbrių ar kalvynų) keteros, kurios apriboja suvokiamus vizualinius baseinus (moksliškai vadinamus videotopais). Labanoro RP ribose nėra aiškių vizualinę erdvę skaidančių gūbrių ar kalvų keterų, nėra ir ypač aktyvių aukštų krantų linijų ar vizualiai aktyvias orografines „sienas“, sudarančių kalvų šlaitų. Reljefo suvokimą smarkia niveliuoja bei visus jo lūžius „švelnina“ dideli ištisinio miško plotai, ypač rytinėje bei pietrytinėje RP dalyse.

Specifinės RP vizualinės orientacijos ašys taip pat yra stambios automagistralės, autokeliai ir geležinkeliai, sudarantys savitą technogenizuotą vizualinę tapatybę turinčio vadinamojo kelių kraštovaizdžio juostas. Labanoro RP tai atveju, tai būtų magistralinių ir krašto kelių koridorių atkarpos, taip pat kai kurie parko eksponavimui svarbūs rajoniniai keliai, galimi pritaikyti autoturizmo maršrutams. Panašų vaidmenį vaidina ir palei RP šiaurinę ribą praeinantis geležinkelio vizualinis koridorius Kaltanėnų-Kuktiškių ruože.

Visų minėtų vizualinės struktūros elementų fiksavimą papildo Projekto kartoschemoje pažymėtos galimos ir prognozuojamos kraštovaizdžio apžvalgos vietos (regyklos). Jos turėtų padėti suvokti kraštovaizdžio vietovių pobūdį bei identitetą. Vis tik ši vizualinės analizės dalis (apžvalgos vietų fiksavimas) dėl Projekto sąlygų nulemtu detalių lauko tyrimų negalimumo turi daugiau kamerališkai nustatytą prognostinį pobūdį ir ateityje turėtų būti tikslinama konkrečiomis lauko sąlygomis.

Kadangi Labanoro RP kraštovaizdis pasižymi išreikšta hidrografine struktūra, todėl jame turime svarbų vaidmenį vietovių panoramose galinčių vaidinti vizualiai ypač aktyvių ežerų pusiasalių ar krantų atragių, t.y savotiškų videotopų fokusų, koncentruojančių pagrindines apžvalgos kryptis (Siesartis, Baltieji ir Juodieji Lakajai, Rašiai, Peršokšnai, Didysis ir Mažasis Siauriai, Aisetas, Želva, Stirniai).

Labanoro RP kraštovaizdžio vizualinės struktūros apžvalgoje, sutinkamai su Metodikos nuostatomis, papildomai pateikiami ir svarbiausi atraktyvūs gamtiniai, kultūriniai, gamtiniai-kultūriniai ar techniniai-inžineriniai šio RP objektai. Pabrėžtina, kad terminas „atraktyvus“ nėra tapatus konservacinei saugomo objekto vertei ir daugiau priklauso nuo konkrečių objekto galimybių pritraukti dėmesį, būti pastebimu, taip pat nuo jo žinomumo bei visuomeninės svarbos.

Suprantama, kad kraštovaizdžio vizualinės struktūros objektų detalus išaiškinimas ir parodymas galimas tik stambaus mastelio kartoschemose konkrečių lauko tyrimų bei apklausų pagalba. Šiame Projekte buvo įmanoma parodyti tik kameralinėmis sąlygomis pagal atitinkamą teisinę, pažintinę bei reklaminę literatūrą fiksuojamus svarbiausius atraminius RP kraštovaizdžio vizualinės struktūros objektus, tokius kaip muziejus, piliakalnius, dvarus, malūnus, plačiau žinomus stambius akmenis, atodangas, šaltinius, medžius ir kitas atraktyvias šio krašto įžymybes (žr. kartoschemą), dažniausiai jau turinčias saugomų kultūros ar gamtos paveldo objektų statusą. Atskirai pažymėtinas toks ko gero tarptautinę svarbą turintis unikalus šio RP teritorijoje esantis pažintinis kompleksas kaip Kulionių etnokosmologijos muziejus ir jo lauko ekspozicija.

Atraktyvių kraštovaizdžio objektų pažinimo ir eksponavimo kontekste pažymėtinas ir iki šiol galutinai neišspręstas vienas kontroversinis Labanoro RP momentas – šio parko teritorija dar savo pirminėje projektinėje versijoje buvo traktuojama kaip sudėtinė Aukštaitijos NP dalis, vėliau kaip jo plėtros perspektyvinė teritorija. Kaip savarankiškas vienetas jis atsirado tik tuometinės Miškų ministerijos prašymu mainais už pažadą įsteigti unikalią hidrologinę sistemą galinčią atstovauti Švento valstybinį rezervatą.

Dabartiniu metu, kada turime apjungtą abiejų parkų administraciją ir vyksta diskusijos dėl tolesnės valstybinių parkų struktūrinės pertvarkos, matyt, tikslinga būtų grįžti prie pirminės vieningo Aukštaitijos NP idėjos, tuo labiau, kad tai būtų naudinga ir pačio Aukštaitijos NP gamtinio ir etnokultūrinio identiteto kontekste (žr. „Aukštaitijos NP kraštovaizdžio struktūros aprašas“).

IV. Labanoro RP kraštovaizdžio apylinkių kompleksinė vertė

Įgyvendinant Techninės užduoties reikalavimą suteikti VP kraštovaizdžio struktūros tyrimams praktinį konstruktyvumą svarbiausiu taikomuoju uždaviniu priimta Labanoro RP kraštovaizdžio vertybinė diferenciacija nustatant *kraštovaizdžio apylinkių kompleksinę vertę*.

Projekto Metodikoje buvo rekomenduota originali vertimo kriterijų sistema (3 lentelė), išskirianti:

- 1) atraminių objektyvių kriterijų grupę (natūralumas, unikalumas, biologinė svarba, kultūrinė svarba, rekreacinė svarba), taikant šiai grupei svertinį koeficientą lygų 0,6.
- 2) papildančių subjektyvių kriterijų grupę (vizualinis raiškumas, struktūros tipiškumas, struktūros harmoningumas, elementų simboliškumas, apžvalgos sąlygos), taikant šiai grupei svertinį koeficientą lygų 0,4.

3 lentelė. Labanoro RP kraštovaizdžio apylinkių kompleksinio vertinimo kriterijų sistema

<i>Atraminiai (objektyvūs) kriterijai ir jų taikymas:</i>	<i>Papildantys (subjektyvūs) kriterijai ir jų taikymas</i>
<p>N (natūralumas) – tai natūralių ir subnatūralių gamtinių naudmenų (miškų, pelkių, vandens telkinių) santykinė dalis kraštovaizdžio vietovėje/apylinkėje</p> <p>3 – >80%;</p> <p>2 – 80-50%;</p> <p>1 – 30-50%;</p> <p>0 – <30%;</p>	<p>V (vizualinis raiškumas) – tai kraštovaizdžio vietovės/apylinkės vizualinės struktūros aiškumas</p> <p>3 – vidutinės ir ypač raiškios vertikaliosios sąskaidos atvirų ir pusiau atvirų erdvių teritorijos;</p> <p>2 – vidutinės ir ypač raiškios vertikaliosios sąskaidos pusiau uždarų ir uždarų erdvių teritorijos;</p> <p>1 – silpnos vertikaliosios sąskaidos įvairaus pražvelgiamumo erdvių teritorijos;</p> <p>0 – neraiškios vertikaliosios sąskaidos įvairaus pražvelgiamumo erdvių teritorijos;</p>
<p>U (unikalumas) – tai kraštovaizdžio vietovės/apylinkės struktūros tipo pasikartojimas šalies kontekste</p> <p>3 – 1-5 atvejai;</p> <p>2 – 6-20 atvejų;</p> <p>1 – 21-50 atvejų;</p> <p>0 – >50 atvejų;</p>	<p>T (struktūros tipiškumas) – tai santykinis atitikimas vietovei/apylinkei priskirtam kraštovaizdžio struktūros tipui</p> <p>3 – pasižymi būdingais nustatytam kraštovaizdžio tipui požymiais;</p> <p>2 – pasižymi iš dalies būdinga nustatytam kraštovaizdžio tipui struktūra;</p> <p>1 – santykinai mažai atitinka nustatytą kraštovaizdžio tipą;</p> <p>0 – struktūros tipiškumas neišreikštas;</p>
<p>B (biologinė svarba) – tai kraštovaizdžio vietovės/apylinkės svarba biologinės įvairovės apsaugos kontekste</p> <p>3 – apima gamtinius ir perspektyvoje galimus kompleksinius rezervatus;</p> <p>2 – apima biologinius bei kompleksinius draustinius ir biosferos poligonus;</p> <p>1 – apima kitus gamtinius draustinius ir biologinio paveldo objektus;</p> <p>0 – neturi biologiškai svarbių teritorijų ir objektų;</p>	<p>H (struktūros harmoningumas) – tai kraštovaizdžio vietovės/apylinkės morfologinės struktūros elementų suderinamumas</p> <p>3 – stebimas visų vizualinės struktūros elementų suderinamumas;</p> <p>2 – stebima mažiau reikšmingų vizualinės struktūros elementų disharmonija;</p> <p>1 – stebima reikšmingų vizualinės struktūros elementų disharmonija;</p> <p>0 – chaotiška neharmoninga kraštovaizdžio vizualinė struktūra;</p>
<p>K (kultūrinė svarba) – tai kraštovaizdžio vietovės/apylinkės svarba kultūrinės paveldosaugos kontekste</p> <p>3 – apima kultūrinius ir perspektyvoje galimus kompleksinius rezervatus;</p> <p>2 – apima kultūrinio profilio draustinius ar saugomas vietas;</p> <p>1 – apima svarbių kultūros paveldo objektų turinčias teritorijas;</p> <p>0 – neturi kultūros paveldo apsaugai svarbių teritorijų ar objektų;</p>	<p>S (elementų simboliškumas) – tai ypatingos semantikos elementų buvimas kraštovaizdžio vietovės/apylinkės vizualinėje struktūroje</p> <p>3 – sutinkami 3/5 ar daugiau asociacine simboliškai semantika pasižymintys elementai;</p> <p>2 – sutinkami 2/3-4 asociacine simboliškai semantika pasižymintys elementai;</p> <p>1 – sutinkami 1/2 asociacine simboliškai semantika pasižymintys elementai;</p> <p>0 – kraštovaizdžio struktūroje nėra asociacine simboliškai semantika pasižymintų elementų;</p>
<p>R (rekreacinė svarba) – tai kraštovaizdžio vietovės/apylinkės svarba rekreacinio panaudojimo kontekste</p> <p>3 – apima intensyviai poilsiui naudojamas rekreacinę infrastruktūrą turinčias teritorijas;</p> <p>2 – apima intensyviai turizmui naudojamas teritorijas;</p> <p>1 – apima rekreacijai vystyti perspektyvias teritorijas;</p> <p>0 – apima rekreacinio potencialo neturinčias teritorijas;</p>	<p>A (apžvalgos sąlygos) – tai kraštovaizdžio vizualinės struktūros suvokimo galimybės</p> <p>3 – kraštovaizdžio vietovė/apylinkė turi fiksuotas 3-5 regyklas ar 2 apžvalgos (despektines) linijas;</p> <p>2 – kraštovaizdžio vietovė/apylinkė turi fiksuotas 2 regyklas ar 1 apžvalgos (despektinę) liniją;</p> <p>1 – kraštovaizdžio vietovė/apylinkė turi bent 1 fiksuotą regyklą;</p> <p>0 – kraštovaizdžio vietovė/apylinkė iš esmės neturi fiksuotų apžvalgos galimybių;</p>

Bendra kraštovaizdžio apylinkių kompleksinės vertės nustatymo technologijos suvestinė parodyta 4 lentelėje.

4 lentelė. Kraštovaizdžio morfologinių apylinkių kompleksinis vertinimas

Kraštovaizdžio apylinkės numeris brėžinyje ir apibendrinantis tipologinis kodas						
Atraminiai kriterijai ($k = 0,6$)	N natūralumas	U unikalumas	B biologinė svarba	K kultūrinė svarba	R rekreacinė svarba	Bendras balų skaičius (iki 9)
Papildantys kriterijai ($k = 0,4$)	V vizualinis raiškumas	T struktūros tipiškumas	H struktūros harmoningumas	S elementų simboliškumas	A apžvalgos sąlygos	Bendras balų skaičius (iki 6)
Vertės apskaičiavimo formulė: $X = 0,6 (N+U+B+K+P) + 0,4 (V+T+H+S+A)$ Vertinama 3 balų sistemoje, kur 3 - santykinai didžiausias atitikimas kriterijui 2 - santykinai vidutiniškas atitikimas kriterijui 1 - santykinai mažas atitikimas kriterijui 0 - kraštovaizdžio struktūra kriterijaus netenkina						

Pagal aukščiau pateiktą metodiką nustatyta Labanoro RP kraštovaizdžio morfologinių apylinkių kompleksinė vertė (balais) pateikiama specialioje suvestinėje (5 lentelė), o išskleistas pagal 4 lentelę vertinimas pateiktas šio Aprašo priede.

5 lentelė. Labanoro RP kraštovaizdžio apylinkių kompleksinis vertinimas

Indeksas arba Numeris kraštovaizdžio struktūros brėžinyje	Kraštovaizdžio morfologiniai rajonai ir apylinkės	Kraštovaizdžio kompleksinė vertė (balais)
E-XI-28	RYTŲ AUKŠTAIČIŲ MIŠKINGŲJŲ EŽERYNŲ KRAŠTOVAIZDŽIO RAJONE	
1	Galuonio (santykinai natūralaus pobūdžio su saugomais objektais stambaus lėkštašlaičio ir nedidelių pelkinių ežerų duburių, mišraus tipo pelkių bei mažų upelių slėnių kraštovaizdis)	7,6
2	Aiseto (santykinai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio su saugomais objektais ilgiausio Lietuvoje stačiašlaičio rininės kilmės ežero bei pavienių mažų ežerų, esančių smėlingoje banguotoje pakilumoje bei zandrinėje lygumoje, kraštovaizdis)	13,0
3	*Panatryčio (mažai sukultūrinto smėlingo fliuvioglacialinio kalvyno kraštovaizdis)	6,6
4	*Vyžintos (santykinai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos bei lygumos su mažais upeliais ir žemapelkynais kraštovaizdis)	4,8
5	Obelynės (santykinai natūralaus pobūdžio su saugomais objektais ežeryno, esančio smėlingame kalvyne su mišraus tipo pelkėmis, kraštovaizdis)	12,0
6	Ilmedo (mažai sukultūrinto ir sukultūrinto pobūdžio ežeryno, esančio priemolingame moreniniame kalvyne, kraštovaizdis)	7,2
7	Kulionių (santykinai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio su saugomais objektais ežeryno, esančio smėlingame fliuvioglacialiniame kalvyne, kraštovaizdis)	12,6
8	Vadokšno (mažai sukultūrinto pobūdžio su saugomais objektais smėlingos pakilumos bei kalvyno, turinčių didelių mišraus tipo pelkynų ir pelkinių ežerų, kraštovaizdis)	6,4

9	*Repeikiškių (santykiškai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos bei zandrinės kauburiuotos lygumos kraštovaizdis)	3,6
10	Paalnės (santykiškai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos bei kauburiuotos lygumos kraštovaizdis)	5,4
11	Pagaigalės (santykiškai natūralaus pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos su pelkėta fluvio-glacialine protaka bei mišraus tipo pelkėmis kraštovaizdis)	6,0
12	*Paalsuodės (santykiškai natūralaus ir sukultūrinto pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos su mišriais pelkynais bei pelkiniais ežerais kraštovaizdis)	6,4
13	Kiauneliškio (L) (santykiškai natūralaus pobūdžio su saugomais objektais smėlingos banguotos pakilumos su aukštapelkynais ir mišraus tipo pelkynais bei nedideliais pelkiniais ežerais kraštovaizdis)	9,0
14	Pažemio (santykiškai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio ežeryno, esančio smėlingoje banguotoje pakilumoje su mišraus tipo pelkėmis, kraštovaizdis)	8,4
15	Labanoro (santykiškai natūralaus ir mažai urbanizuoto pobūdžio su saugomais objektais smėlingo užpelkėjusio senslėnio su meandruojančiu mažu upeliu bei nedideliu durpynu kraštovaizdis)	11,2
16	Paibutiškio (santykiškai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos su lėkštašlaičiu ežeru ir mišraus tipo pelkėmis kraštovaizdis)	6,4
17	Kanio (mažai sukultūrinto pobūdžio su saugomais objektais aukštapelkynų ir mišraus tipo pelkių bei pelkinių ežerų, esančių smėlingoje banguotoje pakilumoje, kraštovaizdis)	8,2
18	Peršokšnų (santykiškai natūralaus pobūdžio su saugomais objektais ežeryno, esančio smėlingame fluvio-glacialiniame kalvyne su mišraus tipo pelkėmis, kraštovaizdis)	10,2
19	Žičkų (santykiškai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos bei kauburiuotos lygumos su fluvio-glacialinėmis protakomis, mažų ežerų grupėmis bei mišraus tipo pelkėmis, kraštovaizdis)	5,8
20	Stirnių (R) (santykiškai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio su saugomais objektais stambaus lėkštašlaičio ežero ir pelkinių ežerų, esančių smėlingoje banguotoje pakilumoje su mišraus tipo pelkėmis bei mažo upelio senslėniu, kraštovaizdis)	9,0
21	Stirnių (V) (sukultūrinto pobūdžio stambaus lėkštašlaičio ežero, esančio priemolingame moreniniame kalvyne su mišraus tipo pelkėmis, kraštovaizdis)	7,8
22	Lakajų (santykiškai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio su saugomais objektais stambių stačiašlaičių ir lėkštašlaičių pelkėtų ežerų ežeryno, esančio smėlingoje banguotoje pakilumoje su smėlingu fluvio-glacialiniu gūbriu bei mišraus tipo pelkynais, kraštovaizdis)	12,4
23	*Siesarties (santykiškai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio su saugomais objektais stambių stačiašlaičių ežerų ežeryno, esančio smėlingoje banguotoje pakilumoje su mišraus tipo pelkėmis, kraštovaizdis)	10,2
24	Joniškės (santykiškai natūralaus pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos ir kauburiuotos lygumos su smulkiomis fluvio-glacialinėmis protakomis kraštovaizdis)	4,8
25	Žiežulinio (santykiškai natūralaus pobūdžio mažų ežerų grupės, sudarančios fragmentuotą smėlingą dubaklonį, kraštovaizdis)	4,9

26	Tarpežerio (santykiškai natūralaus pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos kraštovaizdis)	3,4
27	Pasiaurių (santykiškai natūralaus pobūdžio ežeryno su giliu eroziniu slėniuku, esančio smėlingoje banguotoje pakilumoje, kraštovaizdis)	8,4
28	Peršokšnos (santykiškai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio su saugomais objektais fluvio-glacialinio senslėnio su meandruojančiu upeliu bei žemapelkėmis kraštovaizdis)	9,6
29	Paperšokšnio (santykiškai natūralaus pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos kraštovaizdis)	4,8
30	Girutiškio (santykiškai natūralaus pobūdžio su saugomais objektais didelių aukštapelkynų ir pereinamojo tipo pelkių su pelkiniais ežerais kraštovaizdis)	10,4
31	Antaliedės (santykiškai natūralaus pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos su nedideliais ežerais, mažų upelių slėniais ir mišraus tipo pelkėmis kraštovaizdis)	9,0
32	*Kiaunos (mažai sukultūrinto pobūdžio saugomo terasinio slėnio, esančio smėlingoje lygumoje su nedideliais ežerais ir žemapelkėmis, kraštovaizdis)	8,6
33	Lakajos (santykiškai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio su saugomais objektais fluvialinės protakos su nedideliais ežerais ir žemapelkėmis kraštovaizdis)	9,6
34	Baranavos (santykiškai natūralaus pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos bei fluvio-glacialinio kalvyno su eroziniais slėniukais kraštovaizdis)	5,8
35	*Maldžiūnų (santykiškai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio su saugomais objektais mažų ežerų grupės, sudarančios fragmentuotą smėlingą dubaklonį su mišraus tipo pelkėmis, kraštovaizdis)	8,4
36	*Apkartų (santykiškai natūralaus ir sukultūrinto pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos su žemapelkėmis kraštovaizdis)	4,8
37	Palakajos (santykiškai natūralaus pobūdžio smėlingos banguotos pakilumos su mišraus tipo pelkynais, pelkiniais ežerais ir eroziniais slėniukais kraštovaizdis)	5,0
38	Salduškio (santykiškai natūralaus pobūdžio mažų ežerų grupės, sudarančios fragmentuotą smėlingą dubaklonį su žemapelkėmis, kraštovaizdis)	6,0
F-XV-40	NERIES-ŽEIMENOS MIŠKINGOS LYGUMOS KRAŠTOVAIZDŽIO RAJONE	
39	*Žeimenos aukštupio (mažai sukultūrinto pobūdžio terasinio slėnio, esančio smėlingoje banguotoje lygumoje su nedideliais ežerais, kraštovaizdis)	10,2
40	Siaurio (santykiškai natūralaus pobūdžio smėlingos banguotos lygumos su nedideliais ežerais ir mišraus tipo pelkėmis kraštovaizdis)	5,8
41	Kampuolio (santykiškai natūralaus pobūdžio smėlingo fluvio-glacialinio kalvyno su nedideliais ežerais ir giliu eroziniu slėniuku kraštovaizdis)	7,4
42	Snieginio (santykiškai natūralaus pobūdžio smėlingos banguotos lygumos su mišraus tipo pelkėmis ir nedideliais pelkiniais ežerais kraštovaizdis)	5,0
43	Lakajos santakų (santykiškai natūralaus pobūdžio senvagių fluvialinių protakų santakos, esančios smėlingoje banguotoje lygumoje su su mišraus tipo pelkėmis, kraštovaizdis)	9,6

44	*Kuliakampio (santykiškai natūralaus pobūdžio su saugomais objektais smėlingos banguotos lygumos su mišraus tipo pelkėmis ir nedidelių ežerų grupe kraštovaizdis)	6,2
45	*Žeimenos (santykiškai natūralaus ir mažai sukultūrinto pobūdžio meandruojančios vidutinės upės, tekančios fluvio-glacialiniu senslėniu, kraštovaizdis)	8,4

Projekto Metodikoje numatytas paskutinis kvalimetrinis žingsnis yra ***kraštovaizdžio apylinkių kompleksinės vertės grupių (I-IV) nustatymas pagal gaunamą balų skaičių***. Buvo išskirtos šios vertės grupės arba kraštovaizdžio apylinkių morfostruktūros vertingumo kategorijos:

- I. Išskirtinė vertė* – virš 10 balų (raudona spalva)
- II. Aukšta vertė* – nuo 8,1 iki 10 balų (rožinė spalva)
- III. Vidutinė vertė* – nuo 5,1 iki 8 balų (plytinė spalva)
- IV. Nežymi vertė* – iki 5 balų (žalia spalva)

Labanoro RP kraštovaizdžio apylinkės į šias kategorijas pasiskirstė tokiu būdu:

- I – 9 kraštovaizdžio apylinkės, t.y. 20% visų apylinkių);
- II – 13 kraštovaizdžio apylinkių, t.y. 29% visų apylinkių);
- III – 14 kraštovaizdžio apylinkių, t.y. 31% visų apylinkių);
- IV – 9 kraštovaizdžio apylinkės, t.y. 20% visų apylinkių).

Papildomai buvo paskaičiuotai atskirų vertingiausių kategorijų kraštovaizdžio apylinkių plotai, kurie Labanoro RP sudarė atitinkamai:

- I - išskirtinės vertės kategorija - 34%;
- II - didelės vertės kategorija - 29%;
- I-II kategorijos - 63%.

Būdinga, kad vertingiausios, t.y. I kategorijos apylinkės, išsidėstę dvejose juostose: šiaurinėje (Kulionys-Obelynė-Aisetas) ir vidurinėje (Siesartis-Lakajai-Labanoras-Peršokšnai-Girutiškis-Žeimenos aukštupys) (žr. brėž.) ir sudaro šio RP kraštovaizdžio vertybines ašis, kurios ir formuoja šio RP įvaizdį bei jo kraštovaizdžio identitetą.

Pačia didžiausia arba išskirtine verte (5 lentelė) pasižymi šios kraštovaizdžio apylinkės:

- 1) **2 – Aiseto** (13,0 balų);
- 2) **7 – Kulionių** (12,6 balo);
- 3) **22 – Lakajų** (12,4 balo);
- 4) **5 - Obelynės** (12,0 balo);
- 5) **15 – Labanoro** (11,2 balo);
- 6) **30 – Girutiškio** (10,4 balų);
- 7) **23 – Siesarties** (10,2 balo);
- 8) **18 - Peršokšnų** (10,2 balo);
- 9) **45 – Žeimenos aukštupio** (10,2 balo);

Dar 13 Labanoro RP kraštovaizdžio apylinkės priklausytų didelės kompleksinės vertės kategorijai, kuri kartu su pirmąja (22) sudarytų šio VP vertybinį pamatą. Pagal suminį išskirtinės ir aukštos vertės kraštovaizdžio apylinkių procentą (49%) Labanoro RP priskirtinas mūsų VP būdingai vidurinei klasei, kurioje ypatingos vertės teritorijos sudaro 41-60% jų skaičiaus.

Pažymėtina, kad kraštovaizdžio struktūros kartografavimas ir jos vertės diferenciacija leidžia ne tik aiškiau įsivaizduoti realią Labanoro RP kraštovaizdžio įvairovę, bet ir sudaro papildomas galimybes ateityje optimizuoti dabartinius šio parko funkcinį ir tvarkomąjį zonavimus bei kraštovaizdžio tvarkymo priemonių paskirstymą.

Atliktas darbas dar kartą parodo šio RP ribų, savo laiku konjunktūriniais sumetimais mechaniškai atskyrusių vieningą Žeimenos aukštupio ekosistemą sudariusias *Rytų Aukštaičių miškingųjų ežerynų kraštovaizdžio rajono* dalis, prieštaringumą ir neoptimalumą. Rengiant saugomų teritorijų planavimo dokumentus būtų tikslinga grįžti prie pirminės geosistemiškai vieningo Aukštaitijos NP idėjos, tuo pačiu sustiprinant ir jo aukštaitiškąjį identitetą. Administraciniu požiūriu tai jau atlikta, belieka teritorinis vieningo NP statuso realizavimas, galutinai integruojant dabartinį formaliai dar atskirą Labanoro RP.

Priedas

LABANORO RP KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKIŲ
KOMPLEKSIŠNĖS VERTĖS NUSTATYMAS
(pagal Metodikoje priimtus vertės nustatymo kriterijus)

Rytų Aukštaičių miškingųjų ežerų kraštovaizdžio rajone /E-XI-28/

1. GALUONIO KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras
3	2	2	1	2	6,0	
V	T	H	S	A		7,6
1	1	2	1	1	1,6	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+2+2+1+2) + 0,4 (1+1+2+1+1) = 6,0 + 1,6 = 7,6$						

2. AISETO KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras
3	3	2	2	3	7,8	
V	T	H	S	A		13,0
3	3	3	2	2	5,2	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+3+2+2+3) + 0,4 (3+3+3+2+2) = 7,8 + 5,2 = 13,0$						

3. *PANATRYČIO KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras
3	1	2	0	1	4,2	
V	T	H	S	A		6,6
3	1	2	0	0	2,4	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+1+2+0+1) + 0,4 (3+1+2+0+0) = 4,2 + 2,4 = 6,6$						

4. *VYŽINTOS KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras
2	1	1	0	0	3,6	
V	T	H	S	A		4,8
1	1	1	0	0	1,2	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (2+1+1+0+0) + 0,4 (1+1+1+0+0) = 3,6 + 1,2 = 4,8$						

5. OBELYNĖS KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras
3	2	2	2	3	7,2	
V	T	H	S	A		12,0
3	2	3	2	2	4,8	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+2+2+2+3) + 0,4 (3+2+3+2+2) = 7,2 + 4,8 = 12,0$						

6. ILMEDO KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras
1	1	1	1	2	3,6	
V	T	H	S	A		7,2
2	2	2	1	2	3,6	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (1+1+1+1+2) + 0,4 (2+2+2+1+2) = 3,6 + 3,6 = 7,2$						

7. KULIONIŲ KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 12,6
2	3	2	3	3	7,8	
V	T	H	S	A		
2	2	2	3	3	4,8	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (2+3+2+3+3) + 0,4 (2+2+2+3+3) = 7,8 + 4,8 = 12,6$						

8. VADOKŠNO KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 6,4
3	0	2	0	1	3,6	
V	T	H	S	A		
1	2	2	1	1	2,8	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+0+2+0+1) + 0,4 (1+2+2+1+1) = 3,6 + 2,8 = 6,4$						

9. *REPEIKIŠKIŲ KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 3,6
2	0	0	0	0	1,2	
V	T	H	S	A		
2	2	2	0	0	2,4	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (2+0+0+0+0) + 0,4 (2+2+2+0+0) = 1,2 + 2,4 = 3,6$						

10. PAALNĖS KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 5,4
3	1	0	0	1	3,0	
V	T	H	S	A		
2	2	2	0	0	2,4	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+1+0+0+1) + 0,4 (2+2+2+0+0) = 3,0 + 2,4 = 5,4$						

11. PAGAIGALĖS KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 6,0
3	1	1	0	1	3,6	
V	T	H	S	A		
1	2	2	0	1	2,4	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+1+1+0+1) + 0,4 (1+2+2+0+1) = 3,6 + 2,4 = 6,0$						

12. *PAALSUODĖS KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 6,4
2	1	2	0	1	3,6	
V	T	H	S	A		
2	1	2	1	1	2,8	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (2+1+2+0+1) + 0,4 (2+1+2+1+1) = 3,6 + 2,8 = 6,4$						

13. KIAUNELIŠKIO KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 9,0
3	2	3	0	1	5,4	
V	T	H	S	A		
2	2	2	2	1	3,6	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+2+3+0+1) + 0,4 (2+2+2+2+1) = 5,4 + 3,6 = 9,0$						

14. PAŽEMIO KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 8,4
3	1	2	1	2	4,8	
V	T	H	S	A		
2	2	2	1	2	3,6	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+1+2+0+2) + 0,4 (2+2+2+1+2) = 4,8 + 3,6 = 8,4$						

15. LABANORO KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 11,2
2	3	2	3	2	7,2	
V	T	H	S	A		
1	2	2	3	2	4,0	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (2+3+2+3+2) + 0,4 (1+2+2+3+2) = 7,2 + 4,0 = 11,2$						

16. PAIBUTIŠKIO KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 6,4
3	1	1	0	1	3,6	
V	T	H	S	A		
2	2	2	0	1	2,8	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+1+1+0+1) + 0,4 (2+2+2+0+1) = 3,6 + 2,8 = 6,4$						

17. KANIO KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 8,2
3	2	3	0	1	5,4	
V	T	H	S	A		
2	1	2	1	1	2,8	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+2+3+0+1) + 0,4 (2+1+2+1+1) = 5,4 + 2,8 = 8,2$						

18. PERŠOKŠŲ KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 10,2
3	3	2	1	3	7,2	
V	T	H	S	A		
2	2	2	1	2	3,6	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+3+2+1+3) + 0,4 (2+2+2+1+2) = 7,2 + 3,6 = 10,8$						

19. ŽIČKŲ KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras
3	0	1	0	1	3,0	
V	T	H	S	A		bendras
2	2	2	0	1	2,8	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+0+1+0+1) + 0,4 (2+2+2+0+1) = 3,0 + 2,8 = 5,8$						

20. STIRNIŲ _(R) KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras
3	1	2	1	2	5,4	
V	T	H	S	A		bendras
1	2	2	2	2	3,6	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+1+2+1+2) + 0,4 (1+2+2+2+2) = 5,4 + 3,6 = 9,0$						

21. STIRNIŲ _(V) KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras
1	2	2	0	2	4,2	
V	T	H	S	A		bendras
2	2	2	1	2	3,6	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (1+2+2+0+2) + 0,4 (2+2+2+1+2) = 4,2 + 3,6 = 7,8$						

22. LAKAJŲ KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras
3	3	3	2	3	8,4	
V	T	H	S	A		bendras
2	2	2	2	2	4,0	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+3+3+2+3) + 0,4 (2+2+2+2+2) = 8,4 + 4,0 = 12,4$						

23. *SIESARTIES KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras
3	2	1	2	3	6,6	
V	T	H	S	A		bendras
2	2	2	1	2	3,6	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+2+1+2+3) + 0,4 (2+2+2+1+2) = 6,6 + 3,6 = 10,2$						

24. JONIŠKĖS KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras
3	0	0	0	1	2,4	
V	T	H	S	A		bendras
2	2	2	0	0	2,4	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+0+0+0+1) + 0,4 (2+2+2+0+0) = 2,4 + 2,4 = 4,8$						

25. ŽIEŽULINIO KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 4,9
3	2	1	0	1	2,1	
V	T	H	S	A		bendras 4,9
2	2	2	0	1	2,8	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+2+1+0+1) + 0,4 (2+2+2+0+1) = 2,1 + 2,8 = 4,9$						

26. TARPEŽERIO KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 3,4
3	0	0	0	0	1,8	
V	T	H	S	A		bendras 3,4
1	2	2	0	0	1,6	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+0+0+0+0) + 0,4 (1+2+2+0+0) = 1,8 + 1,6 = 3,4$						

27. PASIAURIŲ KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 8,4
3	2	1	0	2	4,8	
V	T	H	S	A		bendras 8,4
2	2	2	1	2	3,6	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+2+1+0+2) + 0,4 (2+2+2+1+2) = 4,8 + 3,6 = 8,4$						

28. PERSOKŠNOS KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 9,6
3	2	2	2	1	6,0	
V	T	H	S	A		bendras 9,6
1	2	2	2	2	3,6	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+2+2+2+1) + 0,4 (1+2+2+2+2) = 6,0 + 3,6 = 9,6$						

29. PAPERŠOKŠNIO KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 4,8
3	0	0	0	1	2,4	
V	T	H	S	A		bendras 4,8
2	2	2	0	0	2,4	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+0+0+0+1) + 0,4 (2+2+2+0+0) = 2,4 + 2,4 = 4,8$						

30. GIRUTIŠKIO KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 8,4
3	3	3	0	1	4,8	
V	T	H	S	A		bendras 8,4
1	3	3	2	2	3,6	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+3+3+0+1) + 0,4 (1+3+3+2+2) = 6,0 + 4,4 = 10,4$						

31. ANTALIEDĖS KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 5,8
3	1	2	1	2	3,0	
V	T	H	S	A		
2	2	2	1	2	2,8	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+1+2+1+2) + 0,4 (2+2+2+1+2) = 5,4 + 3,6 = 9,0$						

32. KIAUNOS KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 8,6
3	2	2	1	1	5,4	
V	T	H	S	A		
1	2	2	1	2	3,2	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+2+2+1+1) + 0,4 (1+2+2+1+2) = 5,4 + 3,2 = 8,6$						

33. LAKAJOS KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 9,6
3	2	2	1	2	6,0	
V	T	H	S	A		
2	2	2	1	2	3,6	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+2+2+1+2) + 0,4 (2+2+2+1+2) = 6,0 + 3,6 = 9,6$						

34. BARANAVOS KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 5,8
3	1	0	0	1	3,0	
V	T	H	S	A		
2	2	2	0	1	2,8	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+1+0+0+1) + 0,4 (2+2+2+0+1) = 3,0 + 2,8 = 5,8$						

35. *MALDŽIŪNŲ KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 8,4
2	2	1	1	2	4,8	
V	T	H	S	A		
2	2	2	1	2	3,6	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (2+2+2+1+1) + 0,4 (2+2+2+1+2) = 4,8 + 3,6 = 8,4$						

36. *APKARTŲ KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 4,8
2	0	1	0	1	2,4	
V	T	H	S	A		
2	2	1	0	0	2,4	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (2+0+1+0+1) + 0,4 (2+2+1+0+0) = 2,4 + 2,4 = 4,8$						

37. PALAKAJOS KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 5,0
3	0	1	0	1	3,0	
V	T	H	S	A		
1	2	2	0	0	2,0	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+0+1+0+1) + 0,4 (1+2+2+0+0) = 3,0 + 2,0 = 5,0$						

38. SALDUŠKIO KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 6,0
3	1	0	0	1	3,6	
V	T	H	S	A		
2	2	2	0	0	2,4	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+1+0+0+2) + 0,4 (2+2+2+0+0) = 3,6 + 2,4 = 6,0$						

Neries-Žeimenos miškingos lygumos kraštovaizdžio rajone /F-XV-40/

39. *ŽEIMENOS AUKŠTUPIO KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 10,2
3	3	2	1	2	6,6	
V	T	H	S	A		
2	3	2	0	2	3,6	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+3+2+1+2) + 0,4 (2+3+2+0+2) = 6,6 + 3,6 = 10,2$						

40. SIAURIO KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 5,8
3	0	1	0	1	3,0	
V	T	H	S	A		
2	2	2	0	1	2,8	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+0+1+0+1) + 0,4 (2+2+2+0+1) = 3,0 + 2,8 = 5,8$						

41. KAMPUOLIO KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 7,4
3	1	1	0	2	4,2	
V	T	H	S	A		
2	2	2	0	2	3,2	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+1+1+0+2) + 0,4 (2+2+2+0+2) = 4,2 + 3,2 = 7,4$						

42. SNIEGINIO KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ						
N	U	B	K	R		bendras 5,0
3	0	0	0	0	1,8	
V	T	H	S	A		
2	2	2	0	0	3,2	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+0+0+0+0) + 0,4 (2+2+2+1+1) = 1,8 + 3,2 = 5,0$						

43. LAKAJOS SANTAKŲ KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ

N 3	U 2	B 2	K 1	R 2	6,0	bendras 9,6
V 2	T 2	H 2	S 1	A 2	3,6	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+2+2+1+2) + 0,4 (2+2+2+1+2) = 6,0 + 3,6 = 9,6$						

44. KULIAKAMPIO KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ

N 3	U 0	B 1	K 0	R 1	3,0	bendras 6,2
V 2	T 2	H 2	S 1	A 1	3,2	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+0+1+0+1) + 0,4 (2+2+2+1+1) = 3,0 + 3,2 = 6,2$						

45. *ŽEIMENOS KRAŠTOVAIZDŽIO APYLINKĖ

N 3	U 2	B 2	K 0	R 1	4,8	bendras 8,4
V 2	T 2	H 2	S 1	A 2	3,6	
Kompleksinės vertės nustatymas: $0,6 (3+2+2+0+1) + 0,4 (2+2+2+1+2) = 4,8 + 3,6 = 8,4$						